

New Day in Medicine
Новый День в Медицине

NDM

TIBBIYOTDA YANGI KUN

Ilmiy referativ, marifiy-ma'naviy jurnal

AVICENNA-MED.UZ

ISSN 2181-712X.
EiSSN 2181-2187

11 (49) 2022

Received: 10.10.2022
Accepted: 21.10.2022
Published: 10.11.2022

UDK 618.111-007.1

TUXUMDON ZAHIRASI PAST BO'LGAN KECH REPRODUKTIV YOSHDAGI AYOLLARDA OVULYASYONNI RAG'BATLANTIRISHDA KLOMIFEN SITRAT BO'LGAN MADDALARNING SAMARALI BAHOLANISH

Axmedjanova X.Z., Olimova K.J., Shukurov F.I.

Toshkent tibbiyot akademiyasi, O'zbekiston

✓ *Rezyume*

Maqsad: past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda ovulyatsiyasini rag'batlantirishda klomifen sitrat saqllovchi preparat samaradorligini baholash.

Material va tadqiqot usullari. Tadqiqotga 60 nafar past tuxumdon zaxirali ayollar kiritildi, ulardan, I- guruxni 30 nafar past tuxumdon zaxirali ayollar, II- guruxga 30 nafar tuxumdon zaxirasi o'ta past ayollar tashkil etdi. Nazorat guruxini - 20 nafar yosh reproduktiv yoshdagi ayollar tashkil etdi. Barcha ayollarga ovulyatsiyani rag'batlantirish maqsadida klomifen sitrat saqllovchi preparat berildi. Tuxumdonlar zaxirasini baholash uning biokimyoviy va exografik markerlarini o'lchash orqali amalaga oshirildi.

Natijalar va ularning muxokamasi. I-guruxda 23 (76,7%) nafar ayollarda ovulyatsiya sodir bo'lishiga erishildi. Ulardan 2 (11,7%) nafarida ovulyatsiya klomifen sitrat saqllovchi dorining dozasi 100mg.gacha oshirilganda, 5(29,4%) nafarida esa 150mg miqdorda berilganda sodir bo'ldi. Ushbu guruxning 15 (73,0%) nafar ayolida homiladorlik sodir bo'ldi. II- guruxda 21 (76,7%) nafar ayollarda ovulyatsiya sodir bo'lishiga erishildi. Ulardan 3 (10%) nafarida ovulyatsiya klomifen sitrat saqllovchi dorining dozasi 100mg.gacha oshirilganda, 2(29,4%) nafarida esa 150mg miqdorda berilganda sodir bo'ldi. Ushbu guruxning 15 (66,7%) nafar ayolida homiladorlik sodir bo'ldi.

Xulosa. Past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda ovulyatsiyani rag'batlantirishda klomifen sitrat saqllovchi preparatini qo'llash guruxlarda mos ravishda 76,7% va 70,0%da ovulyatsiyani sodir bo'lishiga va guruxlarga mos ravishda 73,0% va 66,7% ayollarda homiladorlik bo'lishiga olib keldi.

Kalit so'zlar: kech reproduktiv yosh, tuxumdonlar zaxirasi, ovulyatsiyani rag'batlantirish, klomifen sitrat o'z ichiga olgan moddalar.

ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ КЛОМИФЕН ЦИТРАТ СОДЕРЖАЩЕГО ВЕЩЕСТВА В СТИМУЛЯЦИИ ОВУЛЯЦИИ У ЖЕНЩИН ПОЗДНЕГО РЕПРОДУКТИВНОГО ВОЗРАСТА С НИЗКИМ ОВАРИАЛЬНЫМ РЕЗЕРВОМ

Ахмеджанова Х.З., Олимова К.Ж., Шукуров Ф.И.

Ташкентская медисинская академия, Узбекистан

✓ *Резюме*

Цель: оценка эффективности применения кломифен цитрат содержащего вещества в стимуляции овуляции у женщин позднего репродуктивного возраста с низким овариальным резервом.

Материалы и методы. В исследование были включены 60 женщин с пониженным овариальным резервом, из них: I- основную группу вошли - 30 женщин с низким овариальным резервом и во II - 30 женщин с крайне низким овариальным резервом получавших кломифен цитрат содержащий препарат для стимуляции яичников, группу сравнения составили- 20 женщин аналогичной патологией, но отказавшихся от приема кломифен

цитрат содержащего препарата. Всем пациенткам для стимуляции овуляции была назначена кломифен цитрат содержащего вещества. Оценка овариального резерва у женщин были проведены с помощью оценке его биохимического и эхографического маркеров.

Результаты. В I группе больных овуляция была достигнута у 23 (76,7%) пациенток. Из них у 2-х (11,7%) овуляция наступила после второго цикла на дозе в 100мг и у 5 (29,4%) после третьего месяца овуляции на дозе в 150мг кломифен цитрат содержащего препарата в день. Беременность наступила у 15 (73,0%) больных этой группы: у одной больной в первом же цикле лечения при приеме 50мг кломифен цитрат содержащего препарата, у второй на третьем цикле стимуляции овуляции при дозе 100мг данного препарата. Во 2- группе больных овуляция была достигнута у 21 (70,0%) больных. У трех (10%) и у двух (6,7%) из них овуляция произошла после второго и третьего месяца стимуляции с применением 100-150мг кломифен цитрат содержащего препарата в день, Беременность наступила у 15 (66,7%) больных этой группы. Беременность в группе сравнения наступила у 3 (15,0%) пациенток.

Заключение. Применение кломифен цитрат содержащего препарата у женщин с позднего репродуктивного возраста с низким и крайне низким овариальным резервом приводит индукцию овуляции у 76,7% и 70,0% женщин соответственно, и наступлению беременности у 73,0% и 66,7% женщин соответственно.

Ключевые слова: поздней репродуктивный возраст, овариальный резерв, стимуляция овуляции, кломифен цитрат содержащий вещества.

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF CLOMIPHENE CITRATE CONTAINING SUBSTANCES IN STIMULATION OF OVULATION IN WOMEN OF LATE REPRODUCTIVE AGE WITH LOW OVARIAN RESERVE

Akhmedzhanova Kh.Z., Olimova K.Zh., Shukurov F.I.

Ташкентская медисинская академия, Узбекистан

✓ Resume

Objective: to evaluate the effectiveness of the use of clomiphene citrate-containing drug in ovulation stimulation in women of late reproductive age with low ovarian reserve.

Materials and methods. The study included 60 women with reduced ovarian reserve, of which: I - the main group included - 30 women with low ovarian reserve and II - 30 women with extremely low ovarian reserve treated with clomiphene citrate containing a drug for ovarian stimulation, the comparison group consisted of - 20 women with a similar pathology, but refused to take a clomiphene-containing drug. All patients were prescribed clomiphene citrate containing substances to stimulate ovulation. The assessment of the ovarian reserve in women was carried out by assessing its biochemical and echographic markers.

Results. In group I patients, ovulation was achieved in 23 (76.7%) patients. Of these, 2 (11.7%) ovulated after the second cycle at a dose of 100 mg and in 5 (29.4%) after the third month of ovulation at a dose of 150 mg of clomiphene citrate-containing drug per day. Pregnancy occurred in 15 (73.0%) patients of this group: in one patient in the first cycle of treatment when taking 50 mg of clomiphene citrate-containing preparation, in the second in the third cycle of ovulation stimulation at a dose of 100 mg of this drug. In the 2nd group of patients, ovulation was achieved in 21 (70.0%) patients. Three (10%) and two (6.7%) of them ovulated after the second and third months of stimulation using 100-150 mg of clomife-containing drug per day. Pregnancy occurred in 15 (66.7%) patients of this group. Pregnancy in the comparison group occurred in 3 (15.0%) patients.

Conclusion. The use of clomiphene citrate-containing drug in women from late reproductive age with low and extremely low ovarian reserve leads to the induction of ovulation in 76.7% and 70.0% of women, and the onset of pregnancy in 73.0% and 66.7% of women, respectively.

Key words: late reproductive age, ovarian reserve, ovulation stimulation, clomiphene citrate containing substances.

Dolzarbligi

Ayolning yoshi tuxumdonlar zahirasini belgilovchi eng muhim fiziologik omildir [1,2]. Yoshga bogʻliq follikulalar sonining fiziologik kamayishi tugʻilish uchun juda muhimdir. Ayollarda bu muammo sababli bepushtlik bilan davolanishga murojaat qilishlarining tobora keng tarqalgan sababiga aylanib bormoqda [3,4]. Ayollarda reproduktiv qarish tuxumdonlardagi ootsitlarning soni va sifati yoshga qarab kamayib borishi haqidagi umumiy qabul qilingan nazariyaga amal qiladigan jarayondir [5,6]. Tuxumdonlarning qarishi follikulalar guruxi saqlanadigan ootsitlar soni va sifatining pasayishi bilan bogʻliq fiziologik jarayondir [7,8]. Tuxumdonlar zahirasi kamaygan kech reproduktiv yoshdagi ayollarda ovulyatsiyani ragʻbatlantirishda klomifen sitratni oʻz ichiga olgan Duinum® preparatini samaradorligini baholash boʻyicha nashr etilgan tadqiqotlar hozirgacha mavjud emas [9,10].

Past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda klomifen sitratni oʻz ichiga olgan preparatlarning follikulogenez va endometriy qalinligiga qay darajada taʼsir qilishi haqidagi savolga hanuzgacha aniq javob topilmagan. Yuqorida aytilganlarning barchasi past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda tuxumdonlarni ragʻbatlantirish va fertillikni tiklash uchun klomifen sitratni saqlovchi preparatning samaradorligini baholashga bagʻishlangan ushbu izlanish tadqiqotning dolzarbligini taʼkidlaydi.

Tadqiqotning maqsadi past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda ovulyatsiyani ragʻbatlantirishda klomifen sitrat saqlovchi preparat samaradorligini baholash.

Material va usullari

Tadqiqotga 60 nafar past tuxumdon zaxirali ayollar kiritildi, ulardan, 1- guruxni 30 nafar past tuxumdon zaxirali ayollar, II -guruxga 30 nafar oʻta tuxumdon zaxirasi oʻta past ayollar tashkil etdi. Nazorat guruxini - 20 nafar yosh reproduktiv yoshdagi ayollar tashkil etdi. Barcha ayollarga ovulyatsiyani ragʻbatlantirish maqsadida klomifen sitrat saqlovchi dori berildi. Tuxumdonlar zahirasini baholash uning biokimyoviy va exografik markerlarini oʻlchash orqali amalga oshirildi. Tadqiqotga kiritilgan ayollarning oʻrtacha yoshi $35,5 \pm 0,2$ yoshni tashkil etdi. Tadqiqotda klinik, gormonal, ultratovush va statistik tadqiqot usullaridan foydalanildi. Chanoq aʼzolarining ultratovush tekshiruvi SAMSUNG (Koreya) apparatida mos ravishda 3,5-4,5 va 6-7 MGts chastotali transabdominal va transvaginal datchiklar yordamida amalga oshirildi.

Mazkur tadqiqotda biz tuxumdonlarni ragʻbatlantirish maqsadida ilk bor klomifen sitrat saqlovchi Duinum® preparatidan foydalandik. Ushbu preparatni ayollarga berishda biz ularda aniqlangan tuxumdonlar zahirasini qay darajada ekanligini hisobga olgan holda berdik.

Olingan natijalarni statistik qayta ishlash Statistica for Windows 7.0 dasturi yordamida amalga oshirildi. Maʼlumotlar $M \pm m$ sifatida taqdim etiladi. $p < 0,05$ ga toʻgʻri keladigan farqlar statistik ahamiyatga ega deb hisoblandi.

Natijalar va tahlillar

Barcha ayollarda tuxumdonlar zahirasining darajasiga qarab, quyidagi sxema boʻyicha klomifen sitratini oʻz ichiga olgan preparat yordamida ovulyatsiya ragʻbatlantirildi: 1- guruxga kiruvchi past tuxumdon zaxirali ayollarda ovulyatsiyani ragʻbatlantirish 1-oyda, hayz siklining 3-7-kunlari orasida 1 tabletkadan 1 marta 5 kun davomida (50 mg) ichish tavsiya qilindi. Xayz siklini 2-oyida xayzni 3-7 kunlari, tuxumdonlar ovulyatsiyani ragʻbatlantirishni 1 tabletkadan 2 marta 5 kun davomida (100 mg), xayz siklini 3-oyida xayzni 3-7 kunlari esa 1 tabletkadan 3 maxaldan (150 mg) 5 kun davomida ichish buyurildi.

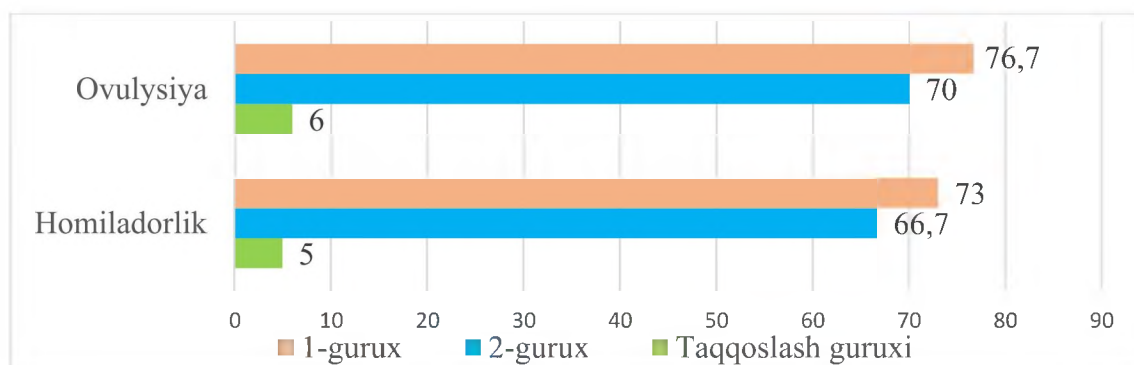
2-guruxga kiruvchi oʻta past tuxumdon zaxirali ayollarda ovulyatsiyani ragʻbatlantirish 1-oyda, hayz siklining 2-6-kunlari orasida 1 tabletkadan 1 marta 5 kun davomida (50 mg) ichish tavsiya qilindi. Xayz siklini 2-oyida xayzni 3-7 kunlari, tuxumdonlar ovulyatsiyani ragʻbatlantirishni 1 tabletkadan 2 marta 5 kun davomida (100 mg), xayz siklini 3-oyida xayzni 3-7 kunlari esa 1 tabletkadan 3 maxaldan (150 mg) 5 kun davomida ichish buyurildi.

Xayz sikli dinamikasida va davolanish vaqtida tuxumdonlar funksiyasini ragʻbatlantirish samaradorligini baholash maqsadida ultratovush yordamida follikulometriya oʻtkazildi va endometriyning qalinligi oʻlchandi. Ultratovush tekshiruvida endometriyning qalinligi va exogenligi, hayz davrining 8, 12 va 14-kunlarida etakchi follikullarning soni va hajmini shuningdek xayzning ikkinchi yarmida sariq tana hosil boʻlishi baholandi.

Ovulyatsiyani rag‘batlantirish uchun klomifen sitrati preparatini o‘z ichiga olgan olgan bemorlarning I-guruhida maksimal follikulaning diametri sezilarli darajada ($p<0,05$) o‘sdi va o‘rtacha $2,2 \pm 0,4$ sm.ni tashkil etdi, II- guruhda ushbu ko‘rsatkich $2,0 \pm 0,3$ sm.ni tashkil etdi. Ushbu ikkala guruh ayollarida endometriyning qalinligi ham sezilarli darajada oshdi ($p<0,05$) va I-guruhda o‘rtacha $0,9 \pm 0,03$ sm va II-guruhda $1,0 \pm 0,2$ sm.ni tashkil etdi. Shu bilan birga, ushbu ko‘rsatkichlar bo‘yicha ikki guruhni taqqoslash shuni ko‘rsatdiki, I-guruhdagi bemorlarda maksimal follikulaning diametri va endometriyning qalinligi 2-guruh mos ko‘rsatkichlaridan sezilarli darajada oshib ketgan ($p<0,05$).

I-guruhdagi ayollarda ovulyatsiya 23 (76,7%) nafarida sodir bo‘ldi. Ulardan 2 tasida (6,6%) ovulyatsiya ikkinchi xayz siklida rag‘batlantiruvchi preparatni kuniga 100 mg ichgach sodir bo‘ldi. Bir (3,3%) nafar bemorda esa uchinchi davolash siklida rag‘batlantiruvchi preparatni kuniga 150 mg etkazganda sodir bo‘ldi. Homiladorlik ushbu guruhdagi 17 (73%) nafar bemorlarida yuz berdi. bir nafar bemorda ovulyatsiyani rag‘batlantirishning birinchi siklida klomifen sitrat saqlovchi preparatni miqdori 50 mg miqdorda qabul qilganda, ikki nafarida esa ovulyatsiyani rag‘batlantirishning uchinchi siklida klomifen sitrat saqlovchi preparatini 100 mg dozada qabul qilganida sodir bo‘ldi.

II-guruh bemorlarida ovulyatsiya 21 (70,0%) nafar bemorlarda sodir bo‘ldi. Ulardan 3 (10,0%) nafarida ovulyatsiya klomifensitrat saqlovchi preparatni kuniga 100-150 mg qo‘llash orqali ikkinchi va uchinchi rag‘batlantirish oylarida sodir bo‘lgan. Taqqoslash guruhidagi ayollarda homiladorlik 3 (10,0%) nafarida sodir bo‘lgan (rasmga qarang).

Rasm. Klomifen sitrat saqlovchi preparatini qabul qilgan ayollarda ovulyatsiya va homiladorlikni salmog‘i, %.

Shunday qilib, klomifen sitrat saqlovchi preparat bilan ovulyatsiyani rag‘batlantirish samarali usul bo‘lib, tuxumdonlar zaxirasi past bo‘lgan kech reproduktiv yoshdagi ayollarning 73,3%da ovulyatsiyaga erishishni ta‘minlaydi. Ovulyatsiyani rag‘batlantirish fonida, klomifen sitrat saqlovchi preparatni muddatidan oldin to‘xtatishni talab qiladigan jiddiy nojo‘ya ta‘sirlarga olib kelmadi.

Olingan ma‘lumotlarga ko‘ra, klomifen sitrat saqlovchi preparatni qo‘llash bilan 60 ovulyatsiya siklida xayz siklining o‘rtalarida diametri 18 mm.dan ortiq bo‘lgan follikulaning o‘rtacha soni 44 ta (73,3%)ni tashkil qilib, ulardan barcha follikulalar etilgan va follikulogenezni rag‘batlantirishga erishilgan, 6 xayz siklida ikkitadan follikula etilishiga erishilgan. Follikula rivojlanishining preovulyator bosqichiga bo‘lgan davr o‘rtacha $13,5 \pm 0,2$ kuni tashkil etdi. Ovulyatsiya sodir bo‘lganligi tasdiqlangan ayollarda hayz davrining 12-14-kunlarida dominant follikulning o‘rtacha diametri $18 \pm 1,3$ mm.ni tashkil etdi. Ikkala asosiy guruxga kiruvchi ayollardagi etakchi follikulaning o‘lchamlari klomifen sitrat saqlovchi preparatini turli dozalarini qabul qilganda solishtirishni ushbu jadvalda ko‘rish mumkin (1-jadvalga qarang).

1 –Jadval

Tadqiqotga kiritilgan ayollarda etilgan follikulalarning o‘lchami, ($M \pm m$)

KS saqlovchi preparat dozasi,mg	1-gurux, n=30			2-gurux, n=30		
	XSning 8-kuni	XSning 12-kuni	XSning 14-kuni	XSning 8-kuni	XSning 12-kuni	XSning 14-kuni
50	$9,1 \pm 0,2$	$16,0 \pm 0,2$	$19,1 \pm 1,2$	$9,0 \pm 0,1$	$16,0 \pm 0,2$	$19,0 \pm 1,2$
100	$9,0 \pm 0,1$	$15,8 \pm 0,1$	$19,0 \pm 1,3$	$8,8 \pm 0,3$	$15,8 \pm 0,3$	$18,8 \pm 1,4$
150	$8,9 \pm 0,3$	$15,0 \pm 0,3$	$18,9 \pm 1,2$	$8,7 \pm 0,4$	$15,6 \pm 0,1$	$18,7 \pm 1,21$
P	$>0,05$	$>0,05$	$>0,05$	$>0,05$	$>0,05$	$>0,05$

Klomifen sitrat saqlovchi preparatning dozasiga qarab, xayz sikli davomida endometriy qalinligida ham sezilarli farqlar aniqlanmadi (2-jadvalga qarang).

Tadqiqotga kiritilgan klomifen sitrat saqlovchi qabul qilgan ayollarda endometriyning qalinligi, (M ±m)

KS saqlovchi preparat dozasi,mg	1-gurux, n=30			2-gurux, n=30		
	XSning 8-kuni	XSning 12-kuni	XSning 14-kuni	XSning 8-kuni	XSning 12-kuni	XSning 14-kuni
50	7,0±0,1	7,8±0,1	9,2±1,3	6,8±0,2	9,0±0,1	9,2±1,3
100	6,9±0,2	7,7±0,2	9,0±1,1	6,7±0,3	8,8±0,2	8,7±1,2
150	6,7±0,3	7,0±0,3	8,9±1,0	6,5±0,4	7,6±0,3	7,7±1,1
P	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05

Tadqiqotga kiritilgan jami ayollardan 44 (73,3%) nafarida ovulyasiya sodir bo'lishiga erishildi. Kech reproduktiv yoshdagi 16 (8,3%) nafar ayolda klomifen sitrat saqlovchi preparati bilan uch oyda rag'batlantirilishiga qaramasdan anovulyasiya holati saqlanib qoldi. Xayz siklining o'rtasida endometriyning o'rtacha qalinligi $9,2 \pm 0,3$ mm.ni tashkil etdi, bu urug'langan tuxum xujayrani implantatsiyasi uchun qulay o'lchamdir. Homiladorlik tadqiqotga kiritilgan ayollardan 42 (70,0%) nafarida sodir bo'lgan. Klomifen sitrat saqlovchi preparatni qo'llashda tuxumdonlarning javob berish reaksiyasini va homiladorlar salmog'ini tahlil qilish, qo'llanilayotgan klomifen sitrat saqlovchi preparatning dozasiga qarab, ya'ni, preparat dozasini kuniga 100mg.ga oshirish homiladorlik tezligini ikki baravar oshishiga olib kelishini ko'rsatdi ($p < 0,05$).

Shunday qilib, klomifen saqlovchi preparatni ovulyasiyani rag'batlantirish maqsadida qo'llash natijasida tadqiqotga kiritilgan ayollarning 42(70%) nafarida homilador bo'lishiga erishildi va u guruxlarda mos ravishda 23(76,7%)nafar va 21(70,0%) nafarni tashkil etdi.

Xulosa

Past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda klomifen sitrat saqlovchi preparatini qo'llash guruxlarda mos ravishda 76,7% va 70,0% ayollarda ovulyasini sodir bo'lishiga, hamda guruxlarda mos ravishda 73,0% va 66,7% ayollarda homilador bo'lishlikga olib keldi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Абашидзе А.А. Структура бесплодия. О чем не стоит забывать // Справочник врача общей практики. -2014 -№ 4. - С. 81-84.
2. Войташевский К.В. Овариальный резерв и фертильность: сложности ХХИ века. Рациональный подход к сохранению репродуктивного резерва как залог фертильности и осознанного деторождения. Информационное письмо / Под ред. В.Е.Радзинского. М.: Редакция журнала СтатусПраесенс. -2015.- 24 с.
3. Крстич Е.В., Крстич М., Юдаев В.Н Влияние качества ооцитов и состояния овариального резерва на терапевтический потенциал экстракорпорального оплодотворения у пациенток позднего репродуктивного возраста. // Алманах клинической медицины . – 2014. - №31
4. Назаренко Т. А. Стимуляция функции яичников//Т.А.Назаренко. - 5-е изд., доп. и перераб. - М.: МЕДпресс-информ, 2015. - 288 с.
5. Шукуров Ф.И., Абдуллаев Д.Е., Аюпова Д.К. Тухумдонлардаги яхшисифат структурали ўзгаришлари билан боғлиқ бепуштлиқни ташхислаш ва даволашда иммуногистхимий усул / Услубий тавсиянома. Тошкент. 2020. –28 б.
6. Abed A.F. Comparing the Diagnostic Accuracy of Anti-Müllerian Hormone and Follicle Stimulating Hormone in Detecting Premature Ovarian Failure in Iraqi Women by ROC Analysis / A. F. Abed, Ye. Maroof, R. Al-Nakkas'h // UMA Rep Biochem Mol Biol. - 2019. – Vol. 8 (2). – R. - 126-131.
7. Furat Rencher, S. Yeffect of resveratrol and metformin on ovarian reserve and ultrastructure in PCOS: an experimental study / S. Furat Rencher, S. Kurnaz Ozbek, C. Yeraldemir, et al//Journal of Ovarian Research.–2018.–Vol.11(1)R. - 55.
8. Garg N. Oogonial stem cells as a model to study age-associated infertility in women. / N. Garg, D.A. Sinclair // Reprod Fertil Dev. - 2015 Jul. - Vol. 27 (6). R. - 969-74.
9. Charles Ye. Miller. Reconstructive and Reproductive Surgery in Gynecology/ Charles Ye. Miller. //Journal of Minimally Invasive Gynecology. - 2012. - N3 - Vol - 19. P - 403.
10. Younis J.S. The "vanishing follicle" in women with low number of developing follicles during assisted reproduction / J.S. Younis, S. Yakovi, I. Izhaki, et al. // Yeur J Obstet Gynecol Reprod Biol. - 2018. – Vol. 220. – R. 6-11.

Qabul qilingan sana 10.10.2022

<i>Navruzova L.Kh., Irsaliev Kh.I.</i> COMPARATIVE ANALYSIS OF CLINICAL SYMPTOMS OF THE ORAL CAVITY AND SUBJECTIVE DATA IN HYPERPARATHYROIDISM.....	147	<i>Akhmedzhanova Kh.Z., Olimova K.Zh., Shukurov F.I.</i> EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF CLOMIPHENE CITRATE CONTAINING SUBSTANCES IN STIMULATION OF OVULATION IN WOMEN OF LATE REPRODUCTIVE AGE WITH LOW OVARIAN RESERVE.....	233
<i>Zufarov P.S., Karimov M.M., Pulatova N.I., Saidova Sh.A., Pulatova D.B., Akbarova D.S.</i> THE SIGNIFICANCE OF PROKINETICS IN THE THERAPY OF GASTROESOPHAGEAL REFLUX DISEASE IN COMORBIDITY WITH FUNCTIONAL DYSPEPSIA.....	152	<i>Khalilova F.A., Aslonova I.Yu.</i> ASSESSMENT OF INTRACARDIAC HEMODYNAMICS IN VARIOUS HEMODYNAMIC TYPES OF CHRONIC HEART FAILURE.....	238
<i>Musaeva D.M., Sagdullaeva G.U.</i> RATIO OF PATIENT MDR-1 GENOTYPES AND H.PYLORI GENOTYPES IN ACID-DEPENDENT DISEASES.....	158	<i>Khayitov A.Kh.</i> ACUTE RESPIRATORY BACTERIAL COINFECTIONS IN COVID-19.....	246
<i>Sattarova K.A., Babadzhanova G.S.</i> EFFECTIVE METHODS OF PREVENTION OF RH IMMUNIZATION IN PREGNANT WOMEN.....	164	<i>Kamalova Lobar Yagmurovna</i> FEATURES OF THE CONDITION OF THE ORAL CAVITY IN CHILDREN WITH CHRONIC PYELONEPHRITIS.....	251
<i>Shadieva Sh.Sh., Habibova N.N.</i> APPLICATION OF CYTOLOGICAL STUDIES IN THE DIAGNOSTICS OF INFLAMMATORY PARADONTAL DISEASES IN PATIENTS WITH FUNCTIONAL DYSPEPSIA.....	170	<i>U.U. Jabborov, M.K. Reimova</i> FREQUENCY AND STRUCTURE OF INJURIES IN PREGNANT WOMEN IN THE REPUBLIC OF KARAKALPAKSTAN.....	256
<i>Kamalova F.R., Safarova M.S.</i> ASSESSMENT OF THE DENTAL STATUS OF CHILDREN WITH ARTIFICIAL FEEDING.....	176	<i>Jabborov U.U., Reimova M.K.</i> OBSTETRIC OUTCOMES IN PREGNANT WOMEN WITH VARIOUS TYPES OF INJURIES.....	260
<i>B.D. Babadzhanov, K.Zh. Matmurotov, U.I. Pulatov, S.Sh. Yakshshiboev, I.I. Yakubov, Sh.U. Sodikov., D.N. Korikhonov</i> APPLICATION OF MINIMALLY INVASIVE INTERVENTIONS IN THE TREATMENT OF LIVER ABSCESSSES.....	180	<i>Zhumaev A.U., Gafur-Akhunov M.A.</i> RESULTS OF COMPREHENSIVE CANCER TREATMENT MOUTH.....	265
<i>Gulmukhamedov P.B., Rizaev J.A., Habilov N.L., Boboev K.T.</i> EPIDEMIOLOGICAL FEATURES OF CONGENITAL DEFECTS OF THE MAXILL OF ACIAL REGION.....	185	<i>Matveeva A.A., Rogov A.V.</i> GENDER DIFFERENCES OF EMOTIONAL INTELLIGENCE IN PATIENTS WITH PARANOID SCHIZOPHRENIA.....	271
<i>Xodjaeva M.S.</i> ANALYSIS OF THE DYNAMICS OF BLOOD FLOW INDICATORS OF VERTEBROBASILAR SYSTEM ISCHEMIA CAUSED BY VERTEBRAL ARTERY SYNDROME.....	191	<i>Durdiyev J.I., Olimov S.Sh., Ochilov A.A.</i> COMPREHENSIVE ORTHODONTIC REHABILITATION OF CHILDREN AGED 6-13 YEARS WITH ARTICULAR CROSSBITE.....	276
<i>Barnaeva S.B.</i> TREATMENT OF EPILEPTIC SYMPTOMS AFTER HEMORRHAGIC STROKE AND ANALYSIS OF THEIR EFFECTIVENESS.....	196	<i>Nishonov Yu.N., Mamasaidov J.T.</i> COMPARATIVE ASSESSMENT OF THE RESPIRATION AND OXIDATIVE PHOSPHORYLATION INTENSITY IN THE EXPERIMENT.....	281
<i>Fozilov U.A.</i> DEVELOPMENT OF A STEP-BY-STEP TREATMENT ALGORITHM FOR CHILDREN WITH CLEFT LIP AND CLEFT PALATE, CREATION OF OPTIMUM METHODS OF SPEECH DEVELOPMENT.....	201	<i>Akbarov A.N., Abdukadirov M.O.</i> ASSESSMENT OF BONE TISSUE QUALITY DURING ORTHOPEDIC TREATMENT OF PATIENTS WITH MANDIBULAR DEFECTS OBTAINED AFTER TUMORS RESECTION WITH USING DENTAL IMPLANTS.....	287
<i>Khaydarova D.K., Kudratova Sh.R.</i> ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF POST-COVID SYNDROME AFTER COVID-19 AMONG PRE- AND POST-MENOPAUSAL WOMEN.....	207	<i>Nazarova D.G., Muratova N.D.</i> ETIOPATHOGENESIS, CLINICAL AND DIAGNOSTIC CRITERIA OF ADENOMYOSIS IN WOMEN AGAINST THE BACKGROUND OF INFLAMMATORY DISEASES OF THE UTERUS AND THEIR CORRECTION.....	292
<i>Turakulov V.N., Ergashev V.A.</i> THE ROLE OF DISTANCE EDUCATION IN IMPROVING THE QUALIFICATION OF SECONDARY MEDICAL STAFF.....	214	<i>Ruziev A.E.</i> IMPROVED METHOD OF LYMPHOTROPIC THERAPY FOR VARIOUS SURGICAL ABDOMINAL PATHOLOGIES IN THE POSTOPERATIVE PERIOD.....	298
<i>Safarova M.S., Kamalova F.R.</i> ASSESSMENT OF RISK FACTORS FOR THE DEVELOPMENT OF DENTAL DISEASES IN CHILDREN.....	219	<i>Israilov R., Mahkamov N.J., Narmatova D.M.</i> INITIAL MORPHOLOGICAL CHANGES IN THE RING OF FIBROSIS OF THE INTERVERTEBRAL DISC LEADING TO DEGENERATIVE DISEASES.....	304
<i>Sharipova E.M., Sharipova R.G.</i> MORPHOLOGICAL CHANGES OF REGIONAL LYMPH NODES IN EXPERIMENTAL PNEUMOSCLEROSIS.....	223	<i>Makhamov N.J., Khairullaev A.A.</i> SIGNIFICANCE OF PATHOMORPHOLOGICAL STRUCTURE IN THE TREATMENT OF LUMBAR SPONDILITIS.....	309
<i>Khodjaeva N.I., Kuchkarov U.I.</i> INTERRELATION OF COGNITIVE DYSFUNCTIONS WITH DIFFERENT DEGREE OF EXPRESSION OF MENTAL DEFECT IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA.....	227	<i>G.M. Nigmatova</i> HUMAN HERPES SIMPLEX VIRUS AND CERVICAL CANCER – A UNIQUE RELATIONSHIP AND A CHALLENGE TO MODERN MEDICINE.....	313